

Dylid sicrhau bod graddau asesu canolfannau yn cyfrannu at y graddau TGAU a Safon Uwch terfynol

Y Pwyllgor Deisebau | 4 Hydref 2021
Petitions Committee | 4 October 2021

Cyfeirnod: RS21/0837-4

Rhif y ddeiseb: P-06-1192

Teitl y ddeiseb: Dylid sicrhau bod graddau asesu canolfannau yn cyfrannu at y graddau TGAU a Safon Uwch terfynol

Geiriad y ddeiseb: Rhaid inni gefnogi myfyrwyr blwyddyn 10 a blwyddyn 12 y mae'r cyhoeddiad diweddaraf ynglŷn â'r mesurau graddio a bennwyd gan Cymwysterau Cymru wedi effeithio'n negyddol arnynt.

Fel myfyriwr blwyddyn 12 sydd wedi rhoi fy ngwaed, fy chwys a'm dagrau i barhau â'm hastudiaethau yn ystod y cyfnod anodd hwn, rwy'n deall pa mor ddinistriol y mae'r cyhoeddiad wedi bod yn amlinellu NA FYDD y gwaith caled rydym wedi'i wneud ac y byddwn yn parhau i'w wneud tan ddiwedd y flwyddyn yn cael ei gyfrif tuag at ein gradd TGAU/Safon Uwch derfynol.

GWNEWCH YN WELL!!!

1. Penderfyniadau perthnasol ynghylch dyfarnu cymwysterau yn 2021 a 2022

Mae'r ddeiseb hon yn cyfeirio at ddwy agwedd ar [benderfyniad a gafodd ei wneud ym mis Ionawr 2021 gan Kirsty Williams, y Gweinidog Addysg ar y pryd](#), ac a gafodd ei gadarnhau yn ei [Chyfarwyddyd i'r rheoleiddiwr, Cymwysterau Cymru, ym mis Chwefror 2021](#), sy'n effeithio ar y trefniadau ar gyfer dyfarnu cymwysterau yn 2022. Mae Jeremy Miles, Gweinidog newydd y Gymraeg ac Addysg, yn egluro'r rhesymeg yn ei lythyr at y Pwyllgor. Mae'r ddwy agwedd fel a ganlyn:

- Parthed disgyblion Blwyddyn 11 yn 2021/22 a oedd yn bwriadu cymryd rhai unedau TGAU unigol ar ddiwedd Blwyddyn 10 yn nhymor yr haf 2021 (ond nad oeddent yn bwriadu cwblhau'r cwrs TGAU cyfan), nid oedd modd asesu'r unedau hynny. Felly, nid oes modd iddynt ddefnyddio asesiadau ynghylch unrhyw unedau yn 2021 tuag at eu dyfarniad TGAU yn nhymor yr haf 2022, fel y byddai wedi digwydd yn arferol pe na bai'r arholiadau wedi cael eu canslo yn sgil y pandemig. Fodd bynnag, parthed y disgyblion a gwblhaodd eu cyrsiau TGAU cyfan erbyn diwedd Blwyddyn 10 yn nhymor yr haf 2021, dyfarnwyd cymwysterau TGAU iddynt yn unol â'r graddau a bennwyd ar eu cyfer gan ganolfannau.
- Parthed disgyblion Blwyddyn 13 yn 2021/22, ni fydd modd iddynt ddefnyddio'r graddau Safon Uwch Gyfrannol a bennwyd ar eu cyfer gan ganolfannau pan oeddent ym Mlwyddyn 12 yn nhymor yr haf 2021, tuag at ddyfarniad eu graddau Safon Uwch yn nhymor yr haf 2022. Fodd bynnag, mae ganddynt gymwysterau Safon Uwch Gyfrannol o hyd, yn unol â'r graddau a bennwyd iddynt gan ganolfannau.

Mae sefydliad Cymwysterau Cymru wedi ateb y ddau 'Gwestiwn Cyffredin' a ganlyn ar ei [wefan](#):

Beth fydd yn digwydd os ydw i'n ddysgwr Blwyddyn 10?

Os ydych wedi cwblhau'r cwrs a'ch bod yn mynd i gael eich cofrestru ar gyfer y cwrs TGAU llawn eleni, yna gallwch gael gradd wedi ei phennu gan eich ysgol. Er hynny, ni fydd yn bosibl cymryd rhai unedau TGAU yn unig eleni, a bydd angen inni ystyried beth fydd y trefniadau asesu ar gyfer y pynciau hynny y flwyddyn nesaf.

A fydd fy ngradd UG yn cyfrannu at fy Safon Uwch yn haf 2022?

Rydyn ni wedi ystyried a oes unrhyw ffordd deg o ganiatáu i ganlyniadau UG o'r haf hwn gyfrannu tuag at Safon Uwch yn haf 2022, ond yn anffodus 'does dim. Bydd dysgwyr ym Blwyddyn 12 yn cael gradd UG y bydd athrawon a darlithwyr yn ei phennu a fydd yn darparu ar gyfer symud ymlaen i'r cwrs astudio Safon Uwch, ac yn cefnogi ceisiadau UCAS. Fel arfer bydd Safon Uwch yn cael ei dyfarnu drwy roi marciau a gyflawnir ym mhob uned gyda'i gilydd (gan gynnwys unedau UG). Nid oes ffordd deg o ddefnyddio graddau o unedau UG haf 2021.

2. Rhagor o wybodaeth gefndir

Roedd presenoldeb disgyblion yn yr ysgol yn ystod 2020/21 yn destun tarfu parhaus yn sgil y pandemig. Felly, yn unol â'r hyn a welwyd yn nhymor yr haf 2020, ni chafwyd unrhyw arholiadau yn nhymor yr haf 2021.

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru [ym mis Ionawr 2021](#) mai canolfannau (ysgolion a cholegau) fyddai'n pennu graddau disgyblion. Rhoddodd y [Gweinidog ar y pryd gyfarwyddyd i'r rheoleiddiwr, Cymwysterau Cymru](#), i gydweithio â rhanddeiliaid, gan gynnwys CBAC, y corff dyfarnu, at ddibenion gweithredu [Model Gradd a Bennir gan Ganolfan](#). Nododd Cyfarwyddyd y Gweinidog na fyddai graddau Safon Uwch Gyfrannol myfyrwyr Blwyddyn 12 yn 2021 yn cyfrannu at eu dyfarniad Safon Uwch yn 2022. Yn ogystal, nododd na fyddai unrhyw asesiadau o unedau TGAU unigol a gymerwyd gan ddisgyblion Blwyddyn 10 yn 2021 y gellid eu defnyddio tuag at eu graddau TGAU yn 2022.

Mae'r Fodel Gradd a Bennir gan Ganolfan yn debyg i'r [system Graddau Asesu Canolfannau a ddefnyddiwyd yn 2020](#), er nad yw yn union yr un peth. Roedd dyfarniadau canolfannau yn 2020 yn seiliedig ar botensial disgyblion – hynny yw, yr hyn y byddent wedi'i gyflawni pe byddent wedi sefyll yr arholiadau. Yn 2021, mae canolfannau wedi defnyddio amrywiaeth o dystiolaeth, gan gynnwys asesiadau heblaw arholiadau, ffug arholiadau a gwaith dosbarth, i farnu "cyrhaeddiad dangosedig" disgyblion a dyfarnu gradd briodol iddynt.

Gan gymryd na fydd tarfu sylweddol pellach, [disgwylir i'r gyfundrefn arholiadau ddychwelyd yn 2022](#), gyda rhai newidiadau i adlewyrchu'r tarfu a fu hyd yn hyn. Yn ddiweddar, mae CBAC wedi cyhoeddi [manylion yr addasiadau hyn](#) i gymwysterau Safon Uwch/Safon Uwch Gyfrannol a TGAU yn 2022.

Mae'r penderfyniad ynghylch y ffaith na fydd graddau UG a ddyfarnwyd yn 2021 yn cyfrannu at y graddau Safon Uwch a ddyfarnwyd yn 2022 yr un peth â'r penderfyniad a wnaed yn y flwyddyn flaenorol. Nid oedd y graddau UG a ddyfarnwyd yn 2020 wedi cyfrannu at y graddau Safon Uwch a ddyfarnwyd yn 2021. Mae llythyr y Gweinidog yn nodi bod hyn oherwydd bod y broses ar gyfer dyfarnu graddau Safon Uwch Gyfrannol yn 2021 yn wahanol i'r broses arfaethedig ar gyfer dyfarnu graddau Safon Uwch yn 2022 (gan gymryd y bydd arholiadau'n bosibl), ac felly na ddylid cyfuno'r ddau.

Roedd erthygl Ymchwil y Senedd ym mis Medi 2021 yn cynnwys rhagor o wybodaeth am y broses o ddyfarnu cymwysterau yn ystod y pandemig.

Gwneir pob ymdrech i sicrhau bod y wybodaeth yn y papur briffio hwn yn gywir adeg ei gyhoeddi. Dylai darllenwyr fod yn ymwybodol nad yw'r papurau briffio hyn yn cael eu diweddarau o reidrwydd na'u diwygio fel arall i adlewyrchu newidiadau dilynol.